

Všeobecná ženijní podpora

EOD incidenty, nasazení EOD týmu,
bezpečnost osob a minimalizace rizik

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Název projektu: Inovace magisterského studijního programu Fakulty vojenského leadershipu

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/2.2.00/28.0326

Cíl:

Objasnit studentům kategorizaci EOD incidentů a zásady nasazení EOD týmů.

Seznámit studenty s bezpečnostními opatřeními při nasazení EOD týmu.

Obsah:

1. Úvod
2. EOD incidenty
3. Zasazení EOD týmu
4. Bezpečnostní opatření
5. Závěr

1. Úvod

EOD incidenty (událost a činnost spojená s likvidací výbušných prostředků) zhoršují volnost pohybu bojových jednotek, narušují komunikace, zhoršují morálku nebo ochromují průmyslová centra, námořní přístavy, vodní cesty, letecké základny nebo městské aglomerace.

2. EOD incidenty

EOD incident je zahájen, pokud dojde k jakékoliv z následujících událostí:

- při zjištění nevybuchlé munice, u níž došlo k následnému výbuchu,
- u vyskytující se nevybuchlé munice je podezření na možnost jejího výbuchu nebo existují jiné důkazy,
- bylo zjištěno podezřelé zařízení nebo v případě události (incidentu) s improvizovaným výbušným zařízením byla přijata výstraha o přítomnosti tohoto zařízení,
- zhodnocení hrozby potvrdilo potřebu defenzivní nebo ofenzivní prohledávací operace.

2. EOD incidenty

Kategorie EOD incidentů:

- kategorie A,
- kategorie B,
- kategorie C,
- kategorie D.

3. Zasazení EOD týmu

Všeobecné zásady:

- minimální riziko
- minimální počet osob
- minimální počet specialistů v cílovém prostoru
- minimální čas v prostoru
- ničení na místě / podle situace
- nejhorší varianta
- jednotnost velení
- žádat informace
- intervence
- kvalifikace / výcvik
- řádné plánování a příprava
- jeden tým – jedna národnost
- rozebrání

3. Zasazení EOD týmu

Činnost:

- do příjezdu specialisty
- po příjezdu specialisty
- průzkum výbušných prostředků
- likvidace výbušných prostředků
- po ukončení

3. Zasazení EOD týmu

Povinnosti při řízení likvidace:

- zabezpečit činnost řídicího střediska pro likvidaci výbušných prostředků a stanovit specifické úkoly při likvidaci, založené na stanovených prioritách,
- přidělit osoby a vybavení pro likvidaci výbušných prostředků,
- zajistit operační a technické řízení a koordinovat zabezpečení,
- zhodnotit činnost jednotek pro likvidaci výbušných prostředků a doporučit rozdělení osob a výbavy tak, aby bylo dosaženo rovnováhy z hlediska pracovního vytížení,
- udržovat spojení se „středisky řízení“ a přes ně s policejními silami a civilními organizacemi,
- uvést do stavu pohotovosti jednotky pro likvidaci výbušných prostředků při přesunu jaderné, biologické nebo chemické munice přes jejich prostor zodpovědnosti,

3. Zasazení EOD týmu

Povinnosti při řízení likvidace:

- jednotky pro likvidaci výbušných prostředků provádí vyhledání, identifikaci, hodnocení na místě, uvedení do bezpečného stavu, vyzvednutí/vyproštění a konečnou likvidaci nevybuchlé munice,
- specialista pro likvidaci výbušných prostředků odpovídá za stanovení správného postupu likvidace výbušného prostředku. Postupy neutralizace mohou být vykonávány pouze jednotkami pro likvidaci výbušných prostředků. To ale nevylučuje možnost účasti technických specialistů z jiných oblastí,
- ukončení úkolu oznámí jednotka na řídicí středisko a předloží hlášení o vykonané činnosti,
- v některých případech se k likvidaci nevybuchlé munice využívá i jiných ženijních jednotek („bojových“), a to zejména k odminování a likvidaci munice na bojišti. I tyto úkoly svou podstatou patří mezi úkoly likvidace výbušných prostředků.

4. Bezpečnostní opatření

- všichni příslušníci EOD týmu jsou povinni uposlechnout nařízení velitele EOD;
- všichni příslušníci jsou povinni dodržovat bezpečnostní opatření uvedené v SOP pro danou operaci a v předpisech Žen-2-6, Vševojsk-16-20;
- při zjištění neznámé miny, nástrahy či rozněcovače; dělostřelecké, pěchotní a jiné munice neprovádět činnost, která by mohla ohrozit zdraví či životy příslušníků EOD nebo jiných osob;
- před manipulací s nebezpečnými prostředky mít prověřen prostor zásahu – nepřítomnost osob;
- prověřování terénu provádět za každé situace, časově tuto činnost neomezovat;
- u nalezených nebezpečných prostředků důrazně prověřovat možnosti použití všech druhů nástrah a jistění;
- při zjištění oslabení pozornosti, známkách únavy, porušování bezpečnosti odborného přístupu, je velitel EOD povinen svého podřízeného okamžitě od plnění úkolů odvolat a provést vystřídání;
- používat stanovený, prověřený materiál k zásahu; improvizované prostředky používat v krajním stavu jen v případě, kdy nedojde k ohrožení osob;

4. Bezpečnostní opatření

- po celou dobu zásahu používat stanovené, odpovídající ochranné prostředky, obleky a pomůcky;
- signály a povely předávat domluveným způsobem, hlasem jen v nutných případech;
- využívat terénních, prověřených nerovností ke krytí živé síly a techniky;
- jakékoliv zranění ihned hlásit lékaři a nadřízenému;
- časově neomezovat žádnou činnost při práci s nalezenými minami, nástrahami, municí nebo zbraněmi;
- v případě nejasností, komplikací (není-li schopen velitel EOD sám rozhodnout) řešit vše potřebné s nadřízeným – dovolují-li to časové podmínky;
- při vzniku minového incidentu, kdy došlo ke zranění osob, využít všech dostupných prostředků uskupení.

5. Závěr

Pro zvýšení bezpečnosti musí být provedena důkladná analýza hrozeb a musí být zpracován jednoznačný plán.

Analýza hrozeb by měla zahrnovat vyhodnocení všech rizik způsobených samotným výbušným prostředkem, použité EOD postupy, nástrahy, improvizovaná výbušná zařízení, síly protivníka a další nebezpečí pro nasazené osoby.

Literatura:

ATP-72(A). *Interservice Explosive Ordnance Disposal Operations On Multinational Deployments*. Brusel: NSA, 2011.

STANAG 2143. *Explosive Ordnance Reconnaissance/Explosive Ordnance Disposal (EOR/EOD)*. Brusel: NSA, 2005.

STANAG 2377. *EOD Roles, Responsibilities, Capabilities And Incident Procedures When Operating With Non EOD Trained Agencies And Personnel*. Brusel: NSA, 2002.

Úkoly pro samostatnou práci:

V rámci samostudia prostudovat následující látku:

1. Charakterizujte EOD incidenty a jejich jednotlivé kategorie.
2. Stanovte úkoly pro nasazení EOD týmu.
3. Charakterizujte bezpečnostní opatření pro nasazení EOD týmu.